AFH/POL/02	کد
۹۵/۸/۲۵	تاريخ تدوين
14.4/.7/.1	تاریخ بازنگری
γ	شماره بازنگری

فهرست

فهرست خط مشی های بیمارستان

۲	مدیریت پیشگیرانه خطر برای اجتناب از رخداد وقایع ناخواسته ناشی از ارائه خدمات/ مراقبت سلامت
۶	نداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی بیمارستان در شرایط بحران
Y	کنترل و صیانت از پرونده های بالینی در نقل و انتقال بین بخش ها/ واحدها
۹	خط مشی و روش مهار شیمیاییخط مشی و روش مهار شیمیایی
11	خط مشی و روش مهار فیزیکی بیمارخط مشی و روش مهار فیزیکی بیمار
۱۳	مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد
14	نحوه و اندیکاسیونهای پذیرش و ترخیص بیماران در بخش ویژه
۱۸	شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدحال و اورژانسی در بخش های بستری
۲٠	شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدحال اورژانسی در بخش بستری اورژانس
TT	نحوه اطلاع رسانی بدون هرگونه پنهان کاری وقایع ناخواسته منجر به خسارت برای بیمار / خانواده/ مراجعین
۲۵	مددگار احتماعی در بیمارستان یا حداقل های مورد انتظار

مديريت پيشگيرانه خطر براي اجتناب از رخداد وقايع ناخواسته ناشي از ارائه خدمات/ مراقبت سلامت

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
۶	14+4/+1/+1	96/1/46	POL.1

✓ دامنه: کلیه واحدهای بیمارستان

√ تعاریف:

✓ خطاهای پزشکی یا medical error عبارت است از تمامی نقایص رفتار حرفه ای پزشکان و کادر درمانی

عوامل مستعد کننده: عوامل مستعدکننده بروز خطا در بیمارستان به دو دسته زیرساختی و فرایندی تقسیم میشوند. عوامل زیرساختی مرتبط با روشهای ارائه مراقبت و درمان است. و عوامل فرایندی مرتبط با روشهای ارائه مراقبت و درمان است. Root Cause Analysis-RCA-تحلیل علل ریشه ای

Failure Mode and Effects Analysis –FMEA -تحليل حالات بالقوه خطا و آثار آن

- ✓ صاحبان فرایند: کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار-مسوول ایمنی بیمار
  - ✓ **ذینفعان:** کلیه پرسنل شاغل در بخش های درمانی، بیماران
- ✓ منابع و امکانات: سامانه گزارش دهی خطا- کلاس های آموزشی- فضای مجازی- دستورالعمل های ایمنی بیمار ارسالی از وزارت خانه
  - ✓ **کارکنان مرتبط:** کلیه کادر درمانی
  - ✓ فرد پاسخگو: کارشناس ایمنی بیمار مسوول ایمنی بیمار
  - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: خروجی سامانه گزارش دهی خطا و تحلیل خطا
- ✓ **بیانیه سیاست/خط مشی:** با توجه به لزوم ارائه خدمات ایمن با هدف ارتقاء ایمنی بیمار بر اساس دستورالعمل گزارش وقایع ناخواسته ۲۹ گانه از خطای پرستاری، پزشکی، کادر درمان و وقایع ناخواسته جلوگیری می شود.

√ روش اجرائي:

هدف: به منظور توسعه فرهنگ بیمار محوری و اولویت بخشی به ایمنی بیماران در فرهنگ سازمانی بیمارستان، این مرکز از طریق تحلیل ریشه ای وقایع و بررسی علل بروز خطاهای پزشکی و از طریق به اشتراک گذاری تجربه ها از عدم بروز مجدد خطا اطمینان حاصل می کند.

√ روش اجرائی:

- ۱. کلیه پرسنل درمانی و پاراکلینیک از روش گزارشدهی خطاهای پزشکی آگاه هستند.
- ۲. کلیه پرسنل درمانی و پاراکلینیک در گزارشدهی کامل و به موقع خطاها کوشا می باشند.
- ۳. کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار خطاهای رخ داده را ماهیانه بررسی می کنند و با کمک مسئول بهبود کیفیت و مسئول فنی بیمارستان مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهند.
- ۴. کارشناس هماهنگ کننده بیمار خطاهای رخ داده را در کمیته های مرتبط مطرح میکند و در مورد روش پیشگیری از
   وقوع مجدد خطا بحث و اقدامات اصلاحی را انجام می دهد.
  - ۵. کلیه پرسنل درمانی و مرتبط با آن در راستای کاهش خطاهای دارویی موارد زیر را رعایت می کنند:

- الف) مسئول داروخانه داروهای مشابه و با هشدار بالا را برچسب گذاری می کنند.
- ب) مسئول داروخانه داروها را به تفکیک در ترالی مخصوص حمل دارو قرار می دهد.
  - ج) پرستار با ورود دارو به بخش چیدمان دارویی را کنترل می کند.
- د) پزشکان دستور نویسی با حروف بزرگ را در مورد داروهای با تلفظ مشابه اجرا می کنند.
- ه) پرستاران در موارد تشابه اسمی بیماران، برچسب" احتیاط تشابه اسمی" را روی پرونده نصب می کنند.
  - و)پرستاران به صورت case method انجام وظیفه می کنند.
  - ۶. پرسنل در راستای کاهش سقوط بیمار موارد زیر را انجام می دهد:
- الف) استفاده از معیار جان هاپکینز در تعیین ریسک سقوط در ارزیابی پرستاری و چک مجدد در هر شیفت یا با هر تغییر در وضعیت بیمار
  - ب) استفاده از دستبند زرد رنگ برای تعیین بیماران با ریسک بالای سقوط
    - ج)تعیین بیماران با ریسک بالای سقوط در کاردکس
  - اجرای دستورالعمل مربوط به بیماران با ریسک سقوط بالا که شامل موارد زیر می باشد:
    - ✓ استفاده از نرده محافظ کنار تخت جهت بیماران در معرض سقوط ضروری است.
      - ✓ در هر شیفت کنترل ایمنی نرده های محافظ ضروری است.
    - بالا آوردن نرده محافظ تخت پس از ارائه هر گونه خدمات به بیمار در معرض خطر ضروری است.
      - ✓ در صورت هر گونه خرابی نرده مراتب سریعاً گزارش و پیگیری شود.
      - ✓ حضور همراه بر بالین بیماران مسن و در معرض خطر، الزامی است.
  - $\checkmark$ در صورتی که بیمار بی قرار است یا درد دارد ضروری است به این نکته توجه شود و اقدام لازم جهت کنترل آن انجام شود.
  - ✓ در صورتی که بیمار ریسک بالای سقوط دارد در هنگام انتقال به بخش دیگر حتماً این موضوع به اطلاع پرسنل بخش مقصد رسانیده شود.
    - ✓ همه موارد در برگه گزارش پرستاری ثبت شود.
    - ✓ در صورت کسب امتیاز ریسک بالای سقوط بیمار طبق جدول جان هاپکینز، برچسب زرد به دستبند شناسایی بیمار اضافه
       شود.
      - پیگیری نصب کمربند ایمنی ویلچرها و برانکاردهای جهت انتقال بیمار الزامی است.
      - ۷. پرسنل در راستای کاهش ایجاد زخم بستر موارد زیر را رعایت می کنند:
- الف) استفاده از معیار برادن در تعیین ریسک زخم بستر در ارزیابی پرستاری اولیه که این ارزیابی در بیماران با ریسک بالا در هر شیفت چک می شود.
  - ب) استفاده از برچسب زرد رنگ بر روی دستبند شناسایی به منظور تعیین بیماران با ریسک بالای زخم بستر
    - ج) ثبت ریسک بالای زخم بستر در کاردکس
    - د) اجرای دستورالعمل مربوط به بیماران با ریسک بالای زخم بستر
  - ۸. دفتر بهبود روش های پیشگیرانه خطاهای پزشکی تدوین شده را در اختیار واحدهای مرتبط قرار می دهد.
    - ۹. مسئول واحدها کلیه روش های پیشگیرانه خطاهای پزشکی را اجرا می نمایند.
- ۱۰. سوپروایزرین بالینی باید به صورت دورهای طبق برنامه زمانبندی شده از واحدها بازدید و از اجرای روشهای پیشگیرانه تدوین شده اطمینان حاصل نمایند.

- ۱۱. تیم بازدیدهای مدیریتی ایمنی بیمار باید به صورت هفتگی طبق برنامه زمانبندی شده از واحدها بازدید بعمل آورد و موجب جلب توجه کارکنان از خطاهای پزشکی و مشارکت آن ها در گزارش بدون ترس از تنبیه و سرزنش شود.
- ۱۲. تیم بازدیدهای مدیریتی ایمنی باید عوامل مستعدکننده برای بروز خطاهای پزشکی در بیمارستان را شناسایی و بر اساس الویت بندی، اقدامات اصلاحی و یا پیشگیرانه برای کاهش احتمال بروز خطا را انجام دهد.
  - ۱۳. مسئول تجهیزات پزشکی باید از کالیبراسیون سالیانه تجهیزات پزشکی اطمینان حاصل نماید.
- ۱۴. مسئول واحدها بایدکلیه تجهیزات پزشکی را از نظر نیاز به تعمیرات و صحت عملکرد بررسی و نتایج را در فرم های مرتبط ثبت نمایند.
- ۱۵. مسئول واحد یا مسئول شیفت باید یکی از پرسنل را جهت بررسی روزانه تجهیزات حیاتی و ترالی احیا مشخص نماید.
- ۱۶. فرد مسئول تحویل تجهیزات باید در ابتدای هر شیفت از صحت عملکرد تجهیزات حیاتی و ترالی احیا اطمینان حاصل نماید و نتایج را در دفترهای مرتبط ثبت نماید.
  - ۱۷. مسئول واحد باید به صورت راندم دفاتر تحویل وسایل را از نظر ثبت صحیح کنترل نماید.
- ۱۸. مسئول واحد باید تمامی داروهای موجود در بخش را به صورت ماهیانه از نظر تاریخ انقضا کنترل و در لیست مربوطه ثبت نماید.
- ۱۹. مسئول واحدها باید تمامی دستورالعملهای وزارتخانه که در راستای ایمنی بیمار می باشد را در اختیار کارکنان واحد خود قراردهند.
- ۲۰. کلیه پزشکان باید مطابق با گایدلاین های معتبر و آخرین دستورالعمل های وزارتخانه خدمات درمانی را به بیماران ارائه دهند.
  - ۲۱. تیم بازدیدهای مدیریتی ایمنی بیمار باید در بازدیدهای هفتگی عوامل مستعدکننده بروز خطا را شناسایی کنند.
- ۲۲. دفتر بهبود باید عوامل مستعدکننده بروز خطاهای گزارش شده و همچنین سایر عوامل استخراج شده از کمیته های مصوب بیمارستان را در کمیته مدیریت اجرایی مطرح نماید.
- ۲۳. اعضای کمیته مدیریت اجرایی با توجه به نتایج تجزیه و تحلیل خطاهای گزارش شده و عوامل مستعدکننده بروز خطای شناسایی شده اقدامات اصلاحی و برنامه های عملیاتی تدوین می نمایند.
  - ۲۴. مسئول واحدها باید تمامی برنامه های پیشگیری از بروز خطاهای تدوین شده را اجرا نماید.
    - ۲۵. مراحل ارزیابی پیشگیرانه خطاهای پزشکی باید به صورت مداوم انجام گیرد.
- ۲۶. مدیریت اجرایی کلیه خطاهای گزارش شده با عوارض پایدار یا منجر به مرگ و عوارض شایع تر را با استفاده از الگوی RCA تحلیل علل ریشه ای انجام دهد و علل بروز ریشه ای خطاها را استخراج و بر اساس اولویت اقدامات اصلاحی بنویسد.
- ۲۷. کمیته مدیریت اجرایی با استفاده از الگوی FMEA تحلیل حالات بالقوه خطا و آثار آن را استخراج و در پیشگیری از بروز مجدد خطاهای پزشکی برنامه های عملیاتی تدوین نماید.

✓ منابع/مراجع: راهنمای کشوری نظام مراقبت

سمت	نام و نام خانوادگی	عنوان
مدیر خدمات پرستاری	محمدعلى مهيجى	تهیه کننده
كارشناس هماهنگ كننده ايمنى بيمار	فاطمه عمرانى	
سرپرستار ICU اندیشه نیک	سيده طاهره حسينى	
سوپروایزر آموزشی	فاطمه رحيقى	
مسئول بهبود كيفيت	فاطمه بوستانى	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصویب کننده

___ ویرایش : ۴

تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی بیمارستان در شرایط بحران

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
Y	14+4/+7/+1	۹۵/۸/۱۵	POL.2

- ✓ دامنه: کلیه واحد های درمانی
- ✓ **صاحبان فرایند:** مسئولین واحدهای درمانی، پزشک، فرمانده حادثه، اعضاء چارت HICS
  - ✓ فینفعان: بیماران پرسنل
  - ✓ منابع و امکانات: تجهیزات پزشکی، دارویی، ترالی اورژانس
    - ✓ **کارکنان مرتبط:** کلیه پرسنل
    - ✓ فرد پاسخگو: فرمانده حادثه
    - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازدید
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: با توجه به اهمیت تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی بیمارستان در شرایط بحران، بیمارستان تسهیلات لازم را جهت ارائه خدمات در تمامی شرایط فراهم می نماید.

√ روش اجرائي:

- ۱- کمیته خطر حوادث و بلایا، فهرستی از خدمات اساسی بیمارستان یعنی آنهایی که باید در همه زمان و در هر شرایطی در دسترس باشد را تهیه می کند.
- ۲- بیمارستان منابع مورد نیاز جهت اطمینان از تداوم خدمات ضروری بیمارستان و تامین آنها به خصوص برای گروههای دارای
   شرایط بحرانی و سایر گروههای آسیب پذیر (مانند کودکان و افراد مسن و از کار افتاده) را در اولویت کارهای خود قرارمی دهد.
- ۳- بیمارستان جهت اطمینان از ارائه مداوم خدمات ضروری پزشکی اقدام به عقد تفاهم نامه با بیمارستان های همجوار و سایر
   ارگانها و سازمانهایی نموده است که درصورت نیاز به افزایش ظرفیت بتوان بصورت مستمر به ارائه خدمات درمانی پرداخت.
- ۴- واحدهای مختلف بیمارستان طبق شرح وظایف از دسترس بودن اقلام ضروری برای زندگی از جمله آب، بـرق و اکسـیژن در
   زمان حوادث و بلایا اطمینان حاصل می کنند.
- ۵- بیمارستان از وجود مکانیسم های احتمالی برای جمع آوری و دفع اجساد و ضایعات خطرناک بیمارستانی اطمینان حاصل می-کند.
- 9- بیمارستان طبق روش اجرایی افزایش ظرفیت بیمارستانی جهت حفظ تداوم مراقبت های ضروری، طرح سیستماتیک و قابـل گسترش را فراهم مینماید.

منابع / مراجع: کتاب راهنمای ملی مدیریت خطر بیمارستانی بر اساس شاخص های اعتباربخشی

سمت	نام و نام خانوادگی	عنوان
دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا	حميدرضا سهيلى	تهیه کننده
كارشناس بهداشت محيط	مهناز صالح پور	
مدير بيمارستان	دكتر عباسعلي معظمي	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

کنترل و صیانت از پرونده های بالینی در نقل و انتقال بین بخش ها/ واحدها

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
۴	14+4/+7/+1	٩٨/٨/٢١	POL.3

دامنه: پرسنل مديريت اطلاعات سلامت

تعاریف: ثبت و کنترل ورود و خروج پرونده به منظور جلوگیری از مفقود شدن پرونده، عودت به موقع به مدارک پزشکی و با هدف ممانعت از دسترسی افراد غیر مجاز به پرونده صورت می گیرد.

صاحبان فرایند: پرسنل مدیریت اطلاعات سلامت

منابع و امکانات: سامانه اطلاعات بیمارستانی، دفتر ثبت ورود وخروج پرونده و کارت جایگزین پرونده

هدف:

- نگهداری، بازیابی و امنیت مدارک پزشکی
- دسترسی آسان به مدارک جمع آوری شده
- امکان رد یابی و تعیین محل دقیق پرونده

روش اجرائي:

- مسئول بایگانی یا پرسنل شاغل در واحد بایگانی موارد زیر را انجام می دهند:
- 1. درخواست پرونده پزشکی را که به امضاء مقام مجاز (ریاست بیمارستان و یا مقام قضایی) رسیده است دریافت و کنترل می نمایند.
  - ۲. پرونده از بایگانی بازیابی می شود.
  - مشخصات پرونده در دفتر ورود و خروج ثبت می شود.
    - بت می شود.
      شود.
  - ۵. کارت جایگزین طبق مشخصات پرونده تکمیل و در محل پرونده در بایگانی قرار می گیرد.
    - ۶. ازتحویل گیرنده، در قبال دریافت پرونده امضاء گرفته می شود.
      - ٧. تاريخ تقريبي عودت پرونده سوال ميشود.
    - ۸. پس از بازگشت پرونده دفتر ورود و خروج امضا و تاریخ عودت پرونده ثبت میشود.
      - ۹. کارت جایگزین خارج و پرونده در محل خودش قرار می گیرد.
- برای پروندههای در جریان؛ منشی بخش، پرونده مورد نظر را از پرسنل واحد مدارک پزشکی، درخواست و پس از ثبت در دفتر ورود و خروج پرونده، آن را تحویل گرفته و در موعد مقرر عودت و در دفتر مربوطه ثبت مینماید. و همچنین در سامانه HIS ثبت می گردد و در سامانه نیز عودت داده می شود.
- پرسنل ترخیص در سامانه اطلاعات بیمارستان موارد خروج پرونده، بخش مورد نظر و گیرنده پرونده را ثبت می نماید.

منابع / مراجع: تجربه سازماني وضوابط اداري

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
رئیس اداره فناوری اطلاعات سلامت	غلامحسين زعيمي	تهیه کننده
مدير بيمارستان	دكتر عباسعلى معظمي	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

ويرايش: ۴

خط مشی و روش مهار شیمیایی

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
Y	14+4/+7/+1	96/9/16	POL.4

- ✓ دامنه: کلیهی بخش های بستری بیماران
- ✓ تعاریف: استفاده از داروهای آرام بخش جهت بیماران بیقرار
  - ✓ صاحبان فرایند: پزشک و پرستار بهیار ماما
    - ✓ **ذینفعان:** بیماران
- ✓ منابع و امکانات: داروهای آرام بخش IV line سرنگ تختهای محافظدار
  - ✓ کارکنان مرتبط: پرستار و پزشک- بهیار ماما
    - ✓ فرد پاسخگو: پزشک
    - √ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازدید
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: به منظور افزایش سطح ایمنی بیماران بیقرار که مهار شیمیایی برای آن ها اجرا میشود.
  - √ روش اجرائي:
  - ۱. پرستار، بیمار نیازمند مهار شیمیایی را شناسایی می کند.
  - ۲. پرستار به پزشک معالج یا رزیدنت جهت ویزیت بیمار اطلاع می دهد.
  - ۳. پزشک معالج یا رزیدنت، بیمار را ویزیت می کند و حداکثر سه بار مهار شیمیایی را در ۲۴ ساعت توصیه می کند.
- ۴. پزشک معالج با در نظر گرفتن سابقه دارویی و تداخلات دارویی و حساسیت، ایمن ترین داروی مهار شیمیایی را تجویز می کند.
  - ۵. پرستار، وضعیت بیمار را قبل از تجویز داروی مهار شیمیایی در گزارش پرستاری ثبت مینماید.
- برستار علائم حیاتی را به صورت مستمر و مداوم (مانیتورینگ علائم حیاتی) در طول مدت زمان مهار شیمیایی در گزارش پرستاری
   ثبت می نماید.
  - ۷. پرستار در راستای کنترل عوامل تهدیدکننده ایمنی مانند اطمینان از محکم و بالا بودن نردههای تخت و... اطمینان حاصل می کند.
    - ۸. پزشک مهار شیمیایی را در کوتاه ترین زمان قطع مینماید.
    - ۹. پرستار بر حفظ حریم خصوصی بیمار در زمان استفاده از مهار شیمیایی نظارت مینماید.
    - نکته: تکرار مهار شیمیایی صرفاً منوط به دستور مجدد پزشک میباشد و دستور PRN معنایی ندارد.
      - منابع / مراجع: سیاست بیمارستان

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
کارشناس هماهنگ کننده ایمنی	فاطمه عمرانى	تهیه کننده
سرپرستار CCU عادلزاده	اكرم مجرد	هيه سده
مدیرخدمات پرستاری	محمدعلی مهیجی	تاييد كننده
رياست بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

خط مشی و روش مهار فیزیکی بیمار

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
٧	14+4/+7/+1	90/9/10	POL.5

- ✓ دامنه: کلیه بخشهای درمانی بیمارستان
- ▼ تعاریف: منظور از مهار فیزیکی کنترل بیماران بیقرار با استفاده از ابزار و روشهای غیردارویی میباشد.
  - ✓ صاحبان فرایند: پزشک، پرستار، نیروی خدماتی
    - ✓ فینفعان: بیماران، پرستار، پزشک
  - ✓ منابع و امکانات: منابع انسانی، نوارهای پددار، تختهای بدسایددار
    - ✓ کارکنان مرتبط: پزشک پرستار
      - ✓ فرد پاسخگو: پزشک
    - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازدید
  - ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: پیشگیری از ایجاد صدمه یا جراحت به بیمار
    - √ هدف:
    - ارتقا كيفيت خدمات
    - برقراری ایمنی بیمار و جلوگیری از سقوط بیمار
    - جلوگیری از خارج کردن و کشیدن اتصالات بیمار
- جلوگیری از عوارض ناشی از مهار فیزیکی (آسیب به عصب به ویژه عصب براکیال، اختلال درگردش خون، آسیب به یوست و...)

روش اجرائي:

- ۱- پرستار، بیمار را از نظر علت بیقراری و ناآرامی بررسی و به پزشک معالج گزارش مینماید.
- ۲- پرستار و تیم درمانی در صورت نیاز مداخلات لازم را انجام میدهند. (محیطی آرام و بدون محرک، تنظیم برنامه روتین بخش به نحوی که خواب طبیعی بیمار فراهم گردد، قرار دادن بیمار در معرض دید پرستار، شناسایی سریع آژیتاسیون بیمار، کمک از اعضای خانواده و دوستان بیمار به عنوان همراه)
- ۳- پزشک معالج در صورتی که بیمار آرام نشد وی را ارزیابی نموده و دستور استفاده از مهار فیزیکی را در پرونده بیمار ثبت می می می شود. می نماید. مدت زمان مهار، ذکر اندامهای لازم جهت مهار در دستور پزشک ثبت می شود.
  - تذكر: نباید دستور به صورت PRN نوشته شود.
  - ۴- پرستار از بالابودن نرده کنار تخت اطمینان حاصل مینماید.
  - ۵- پرستار از نوار پددار مناسب و قابل انعطاف جهت مهار فیزیکی استفاده مینماید.
  - ⁷- پرستار نوارها را به بدنه تخت بیمار به شکلی میبندد که بیمار حتی الامکان بتواند عضو را آزادانه حرکت دهد.

- ۷- پرستار پس از بستن عضو، نبض انتهای آن، پرشدگی مویرگی و سلامت پوست محل درگیر را هر یک ساعت بررسی
   مـ نماید.
  - $-\Lambda$ پرستار وسایل مهار را هر ۲ ساعت برداشته و مجدد میبندد.
- ۹- در صورت اجازه پزشک در ادامه مهار فیزیکی پرستار به بیمار آب و مایعات می دهد تا از کم آبی بدن بیمار جلوگیری شدد.
- ۱۰ پرستار در زمان غذا خوردن با کسب اجازه از پزشک مهار فیزیکی را شل نموده و در صورت نیاز از یک نفر دیگر هم کمک می گیرد.
- ۱۱- پرستار بررسی های لازم جهت حفظ ایمنی بیمار مانند احتمال سقوط، ایجاد زخم های فشاری، صدمه بافتی و آسیب به خود را بعمل می آورد و موارد را در گزارش پرستاری ثبت می نماید.
  - ۱۲- پرستار علاوه بر ثبت وضعیت بیمار، زمان شروع و خاتمه و عوارض احتمال را در گزارش پرستاری می نویسد.
    - ۱۳- پرستار بر حفظ حریم خصوصی بیمار در زمان استفاده از مهار فیزیکی نظارت می نماید.

نكته:

- ۱- دستور مهار فیزیکی باید به یک دوره ۲۴ ساعته محدود شود در صورت نیاز مجدد به مهار فیزیکی دستور آن توسط پزشک معالج تجویز گردد.
- ۲- در صورت استفاده از برانکار یا ویلچر حتماً نرده دو طرفه برانکارد بالا کشیده و کمربند ایمنی ویلچر و برانکارد بسته شود.

√ منابع / مراجع: سیاست بیمارستان – دستورالعمل استفاده از ابزارهای مهار فیزیکی

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار	فاطمه عمرانى	تهیه کننده
سرپرستار CCU کاجی	سكينه گنجى	
پرستار	زهرا ابوالفتحى	
مدیر خدمات پرستاری	محمدعلی مهیجی	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری	تاريخ تدوين	کد خط مشی
Y	14+4/+1/+1	96/+9/+7	POL.6

- ✓ دامنه: کلیه بخشهای مراقبت ویژه
- ✓ تعاریف: مراقبتهای بحرانی: مراقبتهایی هستند که از طریق شناسایی و مدیریت فوری وضعیتهای تهدید کننده حیات با ارائه حمایتهای تخصصی پیشرفته از ارگانهای مختلف و مانیتورینگ صورت میپذیرد. این نوع مراقبتها در بخش ویژه، در شرایط بحران به بیماران ارائه میشود.
  - ✓ صاحبان فرایند: پزشک، پرستار
    - ✓ **ذینفعان:** بیماران
- ✓ منابع و امکانات: دستگاه مانیتورینگ قلبی، ترمومتر، دستگاه فشارخون سیار، پالساکسیمتر، دستگاه الکتروشوک، دستگاه ونتیلاتور
  - ✓ **کارکنان مرتبط:** پزشک، پرستار، خدمات
  - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازدید
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: ارائه مراقبت از بیمارانی که به علت وخامت وضعیت و ناپایداری علائم، دچار آسیب یا نارسایی ارگانهای متعدد شده، نیازمند دریافت مراقبتهای مستمر و پایش مداوم است لذا بیمارستان جهت بهبود کیفیت ارائه خدمات، از مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد اطمینان حاصل می کند.

√ روش اجرایی:

۱. پرستار ملزم است که بیماران بحرانی را تحت مانیتورینگ قلبی قرار داده و در صورت کاهش یا افزایش هر کدام از موارد فوق پزشک یا رزیدنت ارشد را مطلع سازد و طبق نظر پزشک اقدامات مربوطه را انجام دهد. منظور از مانیتورینگ شامل اندازه گیری فشار سیستول و دیاستول، ریت قلبی، درصد اشباع اکسیژن، فشار متوسط شریانی، تعداد و الگوی تنفس و چک درجه حرارت بدن میباشد. این علائم هر ۵ تا ۱۵ دقیقه بسته به وضعیت بیمار توسط پرستار تا زمان stable شدن چک و در گزارش پرستاری ثبت می شود.

۲. بیمارانی که تحت عمل جراحی یا آنژیوگرافی و آنژیوپلاستی قرار گرفتهاند، محل عمل از نظر خونریزی و هماتوم هر ۱۵ دقیقه چک می شود.

۳. پرستار جهت اندازه گیری فشارخون با استفاده از مانیتورینگ به شیوه غیرتهاجمی و به روش استاندارد فشار بیمار را کنترل و ثبت می نماید. (وضعیت بازو باید طوری تنظیم شده باشد که شریان بازویی در سطح قلب قرار گیرد.)

۴. در مورد بیمارانی که مشکل تنفسی دارند (RR>35 و RR>۱۰، تنفس شکمی و افت $SPO_2 < 92$)، به پزشک معالج اطلاع داده می شود و طبق دستور ABG انجام و جواب به اطلاع ایشان رسانده می شود و طبق دستور انجام و جواب به اطلاع ایشان رسانده می شود تا اقدامات لازم از قبیل اکسیژن تراپی، اینتوباسیون و انجام گردد.

۵. در بیمارانی که اختلال ریتم دارند، ECG گرفته و به رویت پزشک معالج رسانده میشود و اقدامات درمانی لازم طبق دستور پزشک انجام میشود.

۶. پرستار جهت کنترل ریت قلبی با استفاده از عدد ثبت شده در مانیتور میزان ریت قلبی را در پرونده بیمار ثبت می نماید.

۷. پرستار جهت کنترل تعداد تنفس، تعداد بالارفتن قفسه سینه را طی ۱۵ ثانیه یا ۱ دقیقه شمارش نموده و در پرونده ثبت می نماید (همچنان که نبض را کنترل می کند انگشتان خود را روی مچ بیمار نگه می دارد و بدون آگاه سازی بیمار تعداد تنفس را شمارش می کند.)

۸. پرستار جهت کنترل درصد اشباع اکسیژن خون شریانی، پروپ پالساکسیمتر را به بیمار وصل نموده و میزان آن را اندازه
 گیری و در پرونده بیمار ثبت نماید. اگر کمتر از ۹۰٪ بود به پزشک معالج اطلاع میدهد.

۹. پرستار بیماران حاد را طبق گام های زیر در بخش شناسایی می کند:

الف) فشارخون سیستولیک و دیاستولیک خارج از محدوده طبیعی باشد.

ب) ضربان قلب بيمار خارج از محدوده طبيعي (PR>100) باشد.

پ) تعداد ریت تنفس خارج از محدوده طبیعی (RR<15 و RR<10، تنفس شکمی) باشد.

ت) o₂sat کمتر از ۹۲ باشد.

ث) درجه حرارت بیمار بالاتر از ۳۸ باشد.

۱۰. پرستار همزمان با انجام اقدامات نجات دهنده حیات بیمار، به پزشک معالج، مقیم یا رزیدنت اطلاع می دهد.

۱۱. بیمار در طی مدت کمتر از نیم ساعت توسط رزیدنت، پزشک مقیم یا پزشک معالج/پزشک مشاور ویزیت میشود.

√ منابع/مراجع:

مراقبتهای ویژه پرستاری (انتشارات رز دانش)

سمت	نام و نام خانوادگی	عنوان
سرپرستار CCUمیرجلیلی	اعظم كارگريان	- A*** A
سرپرستار اورژانس	فاطمه واقفى	تهیه کننده
مدیرخدمات پرستاری	محمدعلى مهيجى	تاييد كننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	ابلاغ كننده

نحوه و اندیکاسیونهای پذیرش و ترخیص بیماران در بخش ویژه

شماره بازنگری:	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
Y	14+4/+1/+1	96/19/17	POL.7

✓ دامنه: بخش های ویژه

√ تعاریف:

پذیرش: پذیرفتن بیمار به عنوان شخصی که می توانند مراقبتهای قابل ارائه را در بخش دریافت کند و به دستور پزشک معالج و پس از تشکیل پرونده در بخش بستری می شود.

قرخیص: بیمار بستری در بخش پس از دریافت درمانهای لازم و بهبودی نسبی یا کامل با تشخیص پزشک معالج و یا رضایت شخصی خود و همراهیان می تواند بخش را ترک کند.

- ✓ صاحبان فرایند: پزشکان و پرسنل درمانی بخشهای ویژه و پرسنل واحد پذیرش و ترخیص بیمارستان، خدمات
  - ✓ فینفعان: بیماران بستری در بخشهای ویژه
  - ✓ منابع و امکانات: ویلچر، برانکارد، کپسول اکسیژن
- ✓ **کارکنان مرتبط:** پزشک، کلیه پرسنل درمانی بخش های ویژه، منشیهای بخشهای ویژه، پرسنل واحد پذیرش و ترخیص بیمارستان
  - ✓ فرد پاسخگو: پزشک معالج، مسئول بخش
  - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازید
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: به منظور برقراری ارتباط صحیح با مددجو و افزایش سطح ایمنی بیمار بیمارستان با هدف ارائه هر چه بهتر تمامی مراحل پذیرش و ترخیص از اندیکاسیونهای پذیرش و ترخیص به نحو صحیح اطمینان حاصل می کند.

بستری بیمار از اورژانس در بخش های ویژه:

- ۱. رزیدنت مستقر در اورژانس بیماران بستری در اورژانس قلب را جهت بستری در بخشهای ویژه اولویت بندی می کند.
  - ۲. پرستار بخش اورژانس با سوپروایزر جهت رزرو تخت بخش ویژه هماهنگیهای لازم را انجام میدهد.
- ۳. همراه بیمار با دستور بستری از پزشک معالج یا رزیدنت وی جهت تشکیل پرونده بستری به واحد پذیرش مراجعه می کند.
- ۴. پرستار بخش اورژانس با کمک خدمات، بیمار را به همراه پرونده وی با برانکارد یا ویلچر و با مانیتورینگ به بخش ویژه منتقل می کند.
  - ۵. پرستار اورژانس، خدمات را جهت انتقال صحیح بیمار به تخت راهنمایی می کند.
    - پرستار اورژانس به طور کامل بیمار را تحویل پرستار بخش ویژه می دهد.

در صورت انتقال بیمار اینتوبه از اورژانس به بخشهای ویژه

۱- پرستار اورژانس order پزشک را جهت انتقال بیمار اینتوبه به بخش ویژه کنترل و چک می نماید.

- ۲- پرستار بخش اورژانس با سوپروایزر جهت رزرو تخت بخش ویژه هماهنگی های لازم را انجام می دهد.
- ۳- همراه بیمار با دستور بستری از پزشک معالج یا رزیدنت وی جهت تشکیل پرونده بستری به واحد پذیرش مراجعه می کند.
- ۴- پرستار اورژانس جهت انتقال بیمار و استفاده از دستگاه ونتیلاتور هماهنگی های لازم را با پرستار بخش ویژه انجام
   می دهد.
  - ۵- پرستار، بیمار را با برانکارد و تجهیزات لازم با همراهی تکنسین بیهوشی به بخش ویژه انتقال می دهد.
- ۶- پرستار بخش ویژه دستگاه ونتیلاتور را آماده و به بیمار وصل می کند و در اولین فرصت طبق دستور پزشک معالج
   مشاوره بیهوشی انجام و طبق آن تغییرات دستگاه انجام می شود.

الف - بستری بیمار از واحد پذیرش در بخش های ویژه:

- ۱. بیمار و همراهیان وی با داشتن دستور بستری از پزشک معالج به واحد پذیرش بیمارستان مراجعه می کنند.
  - ۲. پرسنل واحد پذیرش جهت بستری نمودن بیمار با سوپروایزر هماهنگی های لازم را انجام می دهد.
- ۳. پرسنل واحد پذیرش پس از تشکیل پرونده بستری، بیمار و همراهیان وی را به بخش ویژه راهنمایی می کند.
  - ۴. پرستار بخش ویژه، بیمار را جهت انتقال صحیح به تخت راهنمایی می کند.
  - ۵. خدمات بخش یا همراهیان به بیمارجهت تعویض لباس کمک می نمایند.
    - ۶. پرستار، بیمار را به دستگاه مانیتورینگ وصل می نماید.
  - ۷. پرستار علائم حیاتی بیمارکنترل می کند و در پرونده بیمار ثبت می نماید.
  - ۸. پزشک معالج و یا رزیدنت وی بیمار را جهت گذاشتن دستورات دارویی و گرفتن شرح حال ویزیت می کند.
    - ۹. پرستار، EKG و نمونه خون بیمار را برای انجام آزمایشات مورد نیاز طبق دستور پزشک معالج می گیرد.
      - ۱۰. پرستار دارو درمانی را طبق دستور پزشک معالج شروع می کند.
      - ۱۱. پرستار جهت کاهش اضطراب بیمار، آموزش های لازم را نسبت به بخش و تجهیزات ارائه می دهد.

ب- ترخیص بیمار از بخشهای ویژه

- ۱. پزشک معالج یا رزیدنت قلب، بیمار را ویزیت می کند و دستور ترخیص توسط ایشان نوشته می شود و یا در صورت رضایت شخصی بیمار و همراهان پس از اطلاع به پزشک معالج، فرم مربوطه را در پرونده بیمار امضاء و انگشت میزنند.
- ۲. پزشک و یا مسئول آموزش بیمار، آموزشهای لازم را جهت مراقبتهای پس از ترخیص، درمانهای لازم و مراجعات
   بعدی به بیمار توضیح می دهد.
- ۳. نسخه دارویی بیمار توسط پزشک معالج و یا رزیدنت نوشته می شود و چگونگی مصرف دارو و سایر آموزشهای لازم
   (رژیم غذایی، مراقبت از زخم، میزان فعالیت روزانه) توسط ایشان و یا مسئول آموزش بیمار توضیح داده می شود.
  - ۴. خلاصه پرونده بیمار توسط پزشک معالج یا اینترن قلب نوشته می شود.
- ۵. امورات مربوط به پرونده توسط منشی بخش انجام میشود و برگه دوم خلاصه پرونده و آموزش به بیمار و همچنین سایر مدارک لازم به بیمار تحویل داده میشود و پرونده توسط منشی بخش به واحد ترخیص ارسال می گردد.
- 9. پس از تسویه حساب بیمار توسط همراهیان وی و تحویل برگه تسویه حساب به بخش ویژه، لباس بیمار با کمک همراهیان و خدمات بخش تعویض میشود و پرستار بیمار آنژیوکت وی را خارج میکند.

۷. پس از اطمینان از انجام همه امور مربوط توسط پرستار، بیمار با پای خود و یا در صورت نیاز به وسیلهی برانکارد یا
 ویلچر بخش را ترک می کند.

اندیکاسیون های بستری بیماران در بخش CCU

بیمارانی که بیماری های حاد، شدید و ناپایدار قلبی و نیاز به درمان تخصصی، نظارت شبانه روزی دارند بستری می شوند از جمله این بیماری ها می توان به آنژین های ناپایدار قلبی، انفکتوس میوکارد، نارسایی های قلبی، ادم حاد ریه، آمبولی ریه، Post PCI و آریتمی های قلبی اشاره کرد. همچنین بیمارانی که بعد از عمل جراحی و یا سزارین نیاز به مانیتورینگ داشته باشند مانند اکلمپسی، پره اکلمپسی و آریتمی های گذرا حین عمل جراحی نیز در بخش سی سی یو بستری می گردند.

اندیکاسیون های بستری بیماران در بخش ICU

بیماران بستری در بخش ICU شامل بیماران نیازمند مراقبت ویژه و تخصصی بعد از اعمال جراحی قلب باز و همچنین تعویض دریچه های قلبی می باشد. همچنین در مواردی بیماران بعد از احیا قلبی- ریوی در بخش های بستری که نیاز به تهویه مکانیکی و مانیتورینگ مداوم دارند نیز در این بخش بستری می گردند.

منابع/مراجع: سياست بيمارستان

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
سوپروايزر	ليلا باغعليشاهي	
سرپرستار CCU عادلزاده	اكرم مجرد	تهیه کننده
سرپرستار اورژانس	فاطمه واقفى	
مدیر خدمات پرستاری	محمدعلی مهیجی	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدحال و اورژانسی در بخش های بستری

شماره بازنگری:	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
٧	14+4/+1/+1	96/-9/-1	POL.8- 1

- ✓ دامنه: کلیه بخشهای بستری
- ✓ تعاریف: شرایط اورژانسی: شرایطی است که حیات بیمار بدون مداخلات فوری تهدید و یا عوارض جدی به وی تحمیل می شود.
  - ✓ صاحبان فرایند: پزشک، پرستار، سوپروایزر
    - ✓ **ذينفعان:** بيماران
  - ✓ منابع و امکانات: داروهای حیات بخش و ضروری ترالی اورژانس دستگاه ECG و الکتروشوک
    - ✓ کارکنان مرتبط: پرستار پزشک
      - ✓ فرد پاسخگو: سرپرستار
    - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: نظارت و بازنگری دورهای
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: با توجه به لزوم ارائه به موقع خدمات درمانی و مراقبت حیاتی و نجات بخش به بیماران بدحال و اورژانسی بیمارستان با هدف رسیدگی و رفع مشکلات به موقع بیماران بستری که دچار شرایط اورژانسی شدهاند این خط مشی را اجرا می نماید.

√ روش اجرائي:

- ۱. پرستار در ارزیابی اولیه و ارزیابی های مستمر، بیمارانی که احتمال وخامت حال آن ها را می دهد، شناسایی می کند.
- ۲. پرستار بیمار را در اتاق مشرف ایستگاه پرستاری بستری کرده و ۱۵دقیقه یکبار بیمار را تحت مانیتورینگ مداوم و مراقبت های فیزیولوژیکی قرار می دهد.
  - ۳. پرستار به بیمار و همراه وی آموزش های لازم در مورد علائم خطر و وخامت حال بیمار را می دهند.
  - ۴. پرستار با بررسی مداوم این بیماران در کوتاه ترین زمان تغییر وضعیت علائم حیاتی و وخامت حال بیمار را شناسایی میکند.
    - ۵. پرستار سریعاً اقدامات نجات دهنده حیات را انجام می دهد.
      - پرستار وضعیت بیمار را به اطلاع پزشک معالج میرساند.
    - ۷. پرستار بیمار را طبق دستور پزشک به بخش مراقبتهای ویژه منتقل می کند.
  - ۸. پرستار وضعیت بیمارانی که افت سطح هوشیاری، علائم حیاتی غیرطبیعی یا ناپایدار و افت O2sat دارد را به پزشک معالج
     اطلاع میدهد و در صورت لزوم کد ۹۹ اعلام می نماید.

نکته: در صورت عدم حضور پزشک معالج به پزشک مقیم یا رزیدنت اطلاع داده میشود.

نکته: بیماران بدحالی که امکان انتقال به بخش ویژه را ندارند (عدم وجود تخت خالی در بخش های ویژه) باید یک پرستار آموزش دیده در نظر گرفته شود و یا در صورت عدم وجود نیرو کافی در بخش به دفتر پرستاری جهت تامین نیروی مورد نیاز اطلاع داده شود تا به صورت مستمر بر بالین بیمار حضور داشته باشد.

منابع/ مراجع: سیاست بیمارستان

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
سوپروایزر آموزشی	فاطمه رحيقى	تهیه کننده
سرپرستار CCU کاجی	سكينه گنجى	مين حيون
مدیرخدمات پرستاری	محمدعلی مهیجی	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

ويرايش: ۵

شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدحال اورژانسی در بخش بستری اورژانس

شماره بازنگری:	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
٨	14+4/+4/+1	96/+9/+6	POL.8- 2

✓ دامنه: بخش اورژانس

- ✓ تعاریف: بیماران بدحال به بیمارانی اطلاق می گردد که نیاز به اقدامات فوری ویژه نظیر اقدامات تنفسی (اینتوباسیون و وصل به ونتیلاتور) اقدامات قلبی، شوک و... دارند.
  - ✓ صاحبان فرایند: پزشک مسئول شیفت، مسئول شیفت، پزشکان آنکال و مقیم
    - ✓ **ذینفعان:** بیماران
  - ✓ منابع و امکانات: ویلچر، برانکارد، دستگاه فشارسنج، دستگاه الکتروشوک، دستگاه گلوکومتر، دارو
    - ✓ کارکنان مرتبط: پزشکان و پرستاران بخش اورژانس و پزشکان مقیم و آنکال
      - ✓ فرد پاسخگو: مسئول بخش
      - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: بازدیدهای دوره ای
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: به منظور خدمت رسانی به بیمارانی که طبق نظر پزشک اورژانس به مراقبتهای ویژه نیاز دارند بیمارستان با هدف افزایش و ارتقاء خدمات تخصصی، سیاست اجرای این خط مشی را اجرا می کند.

√ روش اجرائي:

- ۱. پرستار تریاژ ابتدا بیمار بدحال را بلافاصله بعد از ورود به اورژانس سطح بندی نموده سپس علائم حیاتی و سطح هوشیاری بیمار را بررسی نموده، بیمار را فوراً به اتاق CPR ارجاع داده و در صورت لـزوم کـد احیاء را با حضور سوپروایزر براساس دستورالعمل فعال نموده و همزمان به پزشک اورژانس/ پزشک متخصص اورژانس و رزیدنت اطلاع می دهد.
- ۲. پرستار اورژانس/ تکنسین بیهوشی اورژانس به محض ورود بیمار بدحال به اتاق CPR وی را مانیتور و سطح هوشیاری و راه هوایی را چک می نماید.
- ۳. پزشک/ پزشک متخصص اورژانس به محض اطلاع از حضور بیمار بدحال در اورژانس بر بالین وی حاضر شده و بیمار را بطور کامل معاینه می نماید.
- ۴. پزشک متخصص طب اورژانس/ تکنسین بیهوشی در صورت کاهش سطح هوشیاری و افت O2sat بیمار اینتوبه و در صورت تایید پزشک و عدم ریتم قلبی CPR شروع می شود.
- ۵. پزشک متخصص اورژانس/ رزیدنت مدیریت تیم احیاء را بر عهده گرفته و تا ورود تیم احیاء CPR توسط پرسنل اورژانس انجام می گیرد.
- ۶. در صورت نیاز پزشک متخصص اورژانس براساس قوانین و مقررات آنکالی مصوب معاونت سلامت وزارت بهداشت وضعیت
   بیمار را به اطلاع پزشک متخصص آنکال می رساند و ایشان حداکثر طی ۳۰ دقیقه بر بالین بیمار حاضر می گردند.
- ۷. پزشک طب اورژانس/ رزیدنت عملیات احیاء را طبق دستورالعمل وزارت بهداشت ادامه می دهد و حین CPR دستور کنترل علائم حیاتی بیمار را جهت ختم و یا ادامه عملیات می دهد.
  - ۸. پرستار اورژانس علائم حیاتی بیمار را کنترل و وضعیت بیمار را به اطلاع پزشک متخصص اورژانس می رساند.

- ۹. سوپروایزر در صورت موفقیت آمیز بودن عملیات احیاء و تثبیت وضعیت بیمار جهت انتقال وی به بخش مراقبتهای ویـژه
   هماهنگی های لازم را بعمل می آورد.
- ۱۰.سوپروایزر در صورتی که در بخش های ویژه بیمارستان تخت خالی وجود نداشته باشد و یا امکان ارائه خدمات درمانی در این مرکز وجود نداشته باشد جهت اعزام بیمار به دیگر مراکز درمانی هماهنگی های لازم را بعمل می آورد.
- ۱۱. پرستار مسئول شیفت در صورت عدم موفقیت عملیات احیاء جهت انتقال متوفی به سردخانه هماهنگی های لازم را بعمل می آورد.

منابع / مراجع: سياست بيمارستان

سمت	نام ونام خانوادگی	عنوان
مسئول فنی اورژانس	دكتر محمدعلى غياث	
سرپرستار CCU میرجلیلی	اعظم کارگریان	~ 4 · · ~~e~~ 4 - ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ ~~-~~ <del></del>
سوپروايزر	محمد هادی زحمتکش	تهیه کننده
سرپرستار اورژانس	فاطمه واقفى	
مدیر خدمات پرستاری	محمدعلی مهیجی	تاييدكننده
رئيس بيمارستان	دكتر حسن حقانى نژاد	تصویب کننده

نحوه اطلاع رسانی بدون هرگونه پنهان کاری وقایع ناخواسته منجر به خسارت برای بیمار / خانواده / مراجعین

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
۴	14+4/+7/+1	٩٨/٨/٣٠	POL.9

✓ دامنه: کلیه بخش های بیمارستان

تعاریف: وقایعی که بصورت ناخواسته (عوارض یا پیامدهای ناخواسته، عدم موفقیت در درمان بیماری یا جراحتی که انتظار بهبودی و درمان آن بوده است) یا اتفاق ناخواسته پزشکی که غیرقابل پیش بینی بوده به نحوی که توسط بیمارستان یا نظام سلامت ایجاد شده و باعث آسیب یا صدمه روحی-روانی به بیمار شده است.

عنوان شاخص	کد شاخص	عنوان شاخص	کد شاخص	عنوان شاخص	<i>كد</i> شاخ <i>ص</i>
انجام عمل جراحی با روش اشتباه بر روی بیمار	کد ۳	انجام عمل جراحی به صورت اشتباه روی بیمار دیگر	کد ۲	انجام عمل جراحی به صورت اشتباه روی عضو سالم	کد ۱
تلقیح مصنوعی با دهنده (DONOR) اشتباه در زوجین نابارور	کد ۶	مرگ در حین عمل جراحی یا بلافاصله بعد از عمل در بیمار دارای وضعیت سلامت طبیعی	کد ۵	جا گذاشتن هر گونه device اعم از گاز و قیچی و پنس در بدن	کد ۴
مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هر گونه اَمبولی عروقی	کد ۹	مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال استفاده از دستگاههای آلوده (مثال: وصل دستگاه دیالیز HBS Ag آنتی ژن مثبت به بیمار HBS Ag آنتی ژن منفی)	کد ۸	مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هرگونه استفاده از دارو و تجهیزات آلوده میکروبی	کد ۷
خودکشی یا اقدام به خود کشی در مرکز درمانی	کد ۱۲	مفقود شدن بیمار در زمان بستری که بیش از ۴ ساعت طول بکشددر بیماران بستری که نیازمندمراقبت امن و یا سطح بالای تحت نظر می باشند مانند دمانس،سایکوز ، اختلالات سایکولوژیک و خطر خودکشی	کد ۱۱	ترخیص و تحویل نوزاد به شخص و یا اشخاص غیر از ولی قانونی	کد ۱۰
کلیه موارد مرگ مادر بر اثر زایمان طبیعی و یا سزارین	کد ۱۵	مرگ یا ناتوانی با واکنش همولیتیک به علت تزریق گروه خون اشتباه در فراوردههای خونی	کد ۱۴	مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هرگونه اشتباه در تزریق نوع دارو، دوزدارو، زمان تزریق دارو،	کد ۱۳
کرنیکتروس نوزاد ناشی از تعلل در درمان	کد ۱۸	زخم بستر درجه ۳ و ۴ بعد از پذیرش بیمار	کد ۱۷	مرگ یا ناتوانی جدی به دنبال هیپوگلیسمی در مرکز درمانی	کد ۱۶
حوادث مرتبط با استفاده اشتباه گازهای مختلف به بیمار (اکسیژن با گازهای دیگر)	کد ۲۱	مرگ یا ناتوانی جدی در اعضای تیم احیاء متعاقب هر گونه شوک الکتریکی به دنبال احیاء بیمار که می تواند ناشی از اشکالات فنی تجهیزات باشد.	کد ۲۰	مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به علت هر گونه دستکاری غیر اصولی ستون فقرات	کد ۱۹

سقوط بیمار (مثال: سقوط در حین جابجایی بیمار در حین انتقال به بخش تصویر برداری، سقوط از پله،)	کد ۲۴	موارد مرتبط با محافظ و نگهدارنده های اطراف تخت (مثال: گیر کردن اندام بیمار در محافظ،)	کد ۲۳	سوختگیهای به دنبال اقدامات درمانی مانند الکترودهای اطاق عمل (مانند: سوختگیهای بدن به دنبال جراحی قلب)	کد ۲۲
ربودن بيمار	کد ۲۷	هرگونه آسیب فیزیکی (ضرب و شتم و) وارده به بیمار	کد ۲۶	موارد مرتبط با عدم رعایت و عدول از چارچوب اخلاق پزشکی	کد ۲۵
		کلیه موارد مرگ نوزاد به دنبال زایمان		اصرار به تزریق داروی خاص خطر	
		طبیعی و یا سزارین	کد ۲۹	آفرین یا قطع تعمد <i>ی</i> اقدامات	کد ۲۸
				درمانی توسط کادر درمان	

- ✓ صاحبان فرایند : کلیه بخش های درمانی
- ✓ منابع و امکانات: نیروی انسانی، فضای فیزیکی مناسب
- ✓ **کارکنان مرتبط**: ریاست و مدیریت، پزشکان، مدیر پرستاری و سرپرستاران، پرستار و دبیر کمیته اخلاق بالینی، دبیر کمیته مرگ و میر
  - ✓ **فرد پاسخگو:** کارشناس رسیدگی به شکایات، ریاست بیمارستان
  - ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: از طریق بررسی مستندات و اقدامات انجام شده
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: بیمارستان به منظور برنامه ریزی برای بهبود فعالیت های درمانی، افزایش مهارتهای بالینی و اخلاقی جهت کاهش بروز موارد غفلت و سهل انگاری در سیر درمان و پیشگیری از بروز وقایع ناخواسته درمانی و جبران خسارت وارد به بیماران ناشی از وقایع ناخواسته با رعایت اصول اخلاقی و کرامت انسانی، این خط مشی را اجرا می کند.

√ روش اجرائي:

- ۱- کلیه کادر درمانی در هر موقعیت شغلی و مکانی به طور مستقیم و غیرمستقیم مسئول خطاهای رخ داده در مورد بیماران می باشند، بنابراین چنانچه غفلت، عدم رعایت موازین قضایی و پزشکی در مسیر درمانی صورت گیرد و باعث بروز خسارت گردد می بایست فرد خاطی نسبت به جبران آن برآید.
- ۲- در صورت بروز وقایع ناخواسته که منجر به خسارت به بیمار شود، شرح گزارش واقعه توسط سرپرستار یا مسئول شیفت
   به کارشناس ایمنی، سوپروایزر یا دفتر رسیدگی به شکایات اعلام گردد.
  - ۳- در طی۲۴ ساعت اولیه بعد از وقوع حادثه، بیمار / همراه به دفتر ریاست دعوت می شود.
- ۴- مسئولان، کارکنانی که در کمیته اخلاق بالینی جهت توضیح فرایند به بیمار اهمراهان تعیین شدهاند، ریاست، مدیریت، مترون و سوپروایزرین بیمارستان میباشند.
- ۵- درصورت لزوم بنا به تشخیص ریاست بیمارستان، پرسنل درگیر واقعه ناخواسته جهت توضیح فرایند یا اظهار پشیمانی و
   تاسف و عذرخواهی جهت حضور در جلسه شرکت مینماید.
- اعضای تعیین شده از سوی کمیته اخلاق بالینی، بعد از وقوع یک حادثه ناخواسته با برقراری ارتباط صادقانه، باز و منسجم
   با بیمار/ همراه ضمن تشریح حادثه رخ داده اظهار پشیمانی و تاسف می نماید.
- ۷- اعضای تعیین شده از سوی کمیته اخلاق بالینی درخصوص اطلاع رسانی واقعه ناخواسته به بیمار/همراهان در ابتـدا بایـد
   آمادگی لازم را داشته باشند و مکالمه را شروع کند و واقعیات را بیان نموده و در ادامه به سـخن بیمار/همراهان با دقـت
   گوش دهد. (گوش دادن فعال) و در ادامه نتیجه گیری و صورتجلسه شود.

- ۸- بیمار/ همراهان که وقایع ناخواسته برای آنها اتفاق افتاده، انتظارات و خواسته هایی دارد که در جلسه، این خواسته های منطقی به موقع تشخیص داده و نسبت به رفع آن اقدامات لازم انجام می شود.
  - ۹- راهنماییهای لازم جهت پیگیری بیمار/همراهان از طریق مراجع قانونی صورت می گیرد.
- ۱۰ حفظ محرمانگی وقایع رخ داده انجام می شود و مستندات جلسه جهت حفظ محرمانگی توسط دبیر کمیته اخلاق بالینی بایگانی می شود.
  - ۱۱- اعضای حاضر در جلسه اتفاقات جلسه را بیرون از جلسه بازگو نمی کنند.
- ۱۲- کلیه پرسنل از بیمه مسئولیت حرفهای برخوردار می باشند و بیمارستان هماهنگی لازم را جهت بیمه مسئولیت پرسنل انجام میدهد.
- ۱۳-از بیمار در قبال هزینههای جبرانی مانند افزایش طول مدت اقامت هزینهی مرتبط با آن اعم از هتلینگ، دارو و لوازم و... و همچنین بابت طولانی شدن مدت بستری و یا دریافت خدمات بعدی برای جبران خسارت ناشی از وقایع ناخواسته هزینه- ای دریافت نمی کند.
- ۱۴- درخصوص جبران خسارت های وارده (اعم از جسمی، مالی، روحی و روانی) به بیمار در کمیته مورتالیتی و موربیدیتی تشخیص موارد خسارت جسمی، روحی و روانی انجام می پذیرد و برای جبران نحوه خسارت وارده بر اساس شکایات واصله یا دریافت گزارش در حین بازدیدهای میدانی از نظر میزان شدت آسیب وارده به بیمار / مراجعین در کمیته اخلاق بیمارستان تصمیم گیری خواهد شد.

منابع / مراجع: اعتبار بخشى - تجربيات بيمارستان

سمت	نام و نام خانوادگی	عنوان
مسئول مددکاری	دكتر عباس صادقى	
کارشناس رسیدگی به شکایات	فاطمه سادات حسيني	تهیه کننده
مسئول بهبود كيفيت	فاطمه بوستاني	میه سوه
كارشناس هماهنگ كننده ايمنى بيمار	فاطمه عمراني	
مدير بيمارستان	دكتر عباسعلى معظمي	تاييدكننده
رياست بيمارستان	دکتر حسن حقانی نژاد	تصويب كننده

مر کز آموزشی و درمانی محمد صادق افشار مددگار اجتماعی در بیمارستان با حداقلهای مورد انتظار

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری:	تاريخ تدوين:	کد خط مشی:
۴	14+4/+7/+1	٩٨/٨/٣٠	POL.10

✓ درمانی درمانی درمانی

√ تعاریف:

- ۱- مددکار اجتماعی: کلیه افرادی که در واحدهای مددکاری اجتماعی بیمارستانها مشغول به ارائهی خدمت به بیماران هستند
- ۲- گروههای هدف مددکاری اجتماعی: شامل کلیهی افرادی است که خدمات مددکاری اجتماعی را دریافت می کنند یا به این خدمات نیازمند هستند و عبارتند از بیماران بی بضاعت و تحت پوشش سازمانهای حمایتی، کودکان، زنان باردار، افراد ناتوان و معلول، سالمندان، بیماران پیوندی، بیماران روانی، معلولان جسمی و ذهنی، محکومین یا مجرمین بیمار افراد دارای اختلال مصرف مواد، افراد بدون سرپرست و مجهول الهویه، نوزادان رها شده یا نوزادان متولد شده از ازدواج های غیر ثبتی با هویت نامعلوم پدر یا پدر غیر ایرانی، جمعیتهای در معرض خطر (کودک آزاری، خشونت علیه زنان، خشونت علیه معلولین، اقدام به خودکشی، اختلال سایکوتیک، بی خانمانی، بیماری خاص، صعب العلاج، مادران پرخطر، بیماران غیرایرانی فاقد مدرک، بیماران ایرانی فاقد بیمه دارای مدرک، اتباع بیگانه، بیماران تصادفی و مصدومان ناشی از ضرب و شتم.
- ۳- مجهول الهویه: به افرادی اطلاق می شود که به محض ورود به بیمارستان یکی از سه ویژگی زیر را داشته باشند: اول: فرد فاقد اسناد هویتی بوده و با حکم قضایی جهت ارائه ی خدمات پیشگیری، توانبخشی اجتماعی و مراقبتی و نگهداری وی به بهزیستی واگذار گردیده است. دوم: نوزاد مجهول الهویه که در بیمارستان به دنیا آمده و یا رها شده اند و نیاز به درمان دارند و متعاقباً تحت پوشش بهزیستی قرار می گیرند. سوم: فرد فاقد اسناد هویتی (ایرانی و غیر ایرانی) که به دلیل شرایط جسمی مانند پایین بودن سطح هوشیاری، زوال عقل و فراموشی در بیمارستان بستری شده است، همراه و مدارک مستند جهت شناسایی ندارد.
- ۴- منظور از بیماران / مراجعین آسیب پذیر افرادی هستند که به دلیل قرار داشتن در شرایط خاص فیزیولوژیک / فیزیکی /روانی/ اجتماعی ممکن است به هنگام دریافت خدمات مراقبتی، تشخیصی و درمانی، در معرض خطر بیشتر یا تبعیض نسبت به سایر بیماران قرار گیرند. بیماران سالمند، روانپزشکی/ اختلالات ذهنی، معلولیتهای جسمی) بینایی / شنوایی /حرکتی /گفتاری (بیماران مجهول الهویه، بیماران با اختلال هوشیاری، نـوزادان و کودکان و مـادران بـاردار، مـراجعین / بیماران مقیم مراکز نگهداری مانند خانه سالمندان، افراد دارای انگ اجتماعی مانند مبتلایان به ایـدز، سـوء مصـرف مـواد، زندانیان، بیماران با شخصیتهای ضد اجتماعی، افراد بی خانمان و... از این گروه بیماران/ مراجعین هستند.
  - ✓ **صاحبان فرایند:** مسئول مددکاری اجتماعی، مددکاراجتماعی و کلیه پرسنل درمانی و اداری
    - ✓ **ذینفعان:** گیرندگان خدمت
- ✓ منابع و امکانات: دستورالعملها و سامانههای بیمارستان و دانشگاه، نهادهای حمایتی و اجتماعی و بیمهای، موسسات خیریه
  - ✓ **کارکنان مرتبط**: مسئول مددکاری اجتماعی، مددکار اجتماعی، مسئول حقوق گیرنده خدمت، پزشکان، مدیر پرستاری، سوپروایزر، روسا و سرپرستاران بخش ها،

- ✓ فرد پاسخگو: مسئول مدد کاری اجتماعی
- ✓ روش نظارت یا پایش خط مشی: مشاهده، مصاحبه، و بررسی مستندات و نظارت بر اجرای فرآیند
- ✓ بیانیه سیاست/خط مشی: واحد مددکاری اجتماعی با ارئه حمایت های روانی اجتماعی و حمایت های اقتصادی و با تمرکز
   بر تعیین کننده های اجتماعی سلامت و عوامل محیطی سعی در ارتقا سلامت و کاهش هزینه ها ی درمانی دارد.

تعاريف:

√ روش اجرائي:

1- نحوه شناسایی و مشارکت صاحبان فرایند مددکاری اجتماعی

۱-۱مددکاری اجتماعی برای شناسایی سریع و به موقع گروه های آسیب پذیر از فرایند راند و تریاژ مددکاری اجتماعی استفاده می کند. ۱-۲افراد نیازمند به خدمات مددکاری اجتماعی، از طریق ریاست و مدیریت مرکز، پزشکان، روسای بخش های بالینی، مدیر پرستاری و سرپرستاران، واحدهای ترخیص و پذیرش، منشی بخش ها، واحد انتظامات به صورت تلفنی یا حضوری به مددکار اجتماعی معرفی می شوند.

۱-۳فهرستی از گروه های هدف واحد مددکاری اجتماعی تهیه شده و در اختیار کلیه بخش های بیمارستان قرار گرفته است.(از طریـق اتوماسیون اداری)

۱-۴ تمامی موارد ارجاعی از بخش ها در سیستم HIS ثبت می شوند و مددکار اجتماعی جهت انجام ارزیابی های تخصصی و تدوین برنامه های مداخله ای بر بالین بیمار حاضر می شود.

۱-۵مددکار اجتماعی تمامی بیماران در معرض خطر و اسیب دیده را که به حمایت و پشتیبانی نیاز دارند شناسـایی کـرده و متناسـب بـا نوع مشکل برنامه حمایتی ویژه آن گروه را ارائه میکند.

7- ملاکها و روشهای ارزیابی شرایط مادی و معنوی مددجویان توسط مددکار اجتماعی

۲-۱مددکاراجتماعی به منظور ارزیابی شرایط مادی و معنوی مددجویان از ابزارهای مختلفی مانند بررسی مستندات در دسترس(از جمله مطالعه پرونده قبلی)، مشاهده، مصاحبه و بازدید از منزل استفاده نماید.

۲-۲ مدد کار اجتماعی در راند روزانه بر بالین بیمار حاضر شده و بیمار را مورد ارزیابی تخصصی قرار میدهد ویا بیمارانی که به واحد مدد کاری مراجعه می نماید را ارزیابی تخصصی انجام میدهد.

۲-۳مددکار اجتماعی پرونده ی پزشکی بیمار را مطالعه نموده و درصورت لزوم با پزشک و پرستار بیمار نیز صحبت می کند و اطلاعات مورد نیاز را از آنان کسب می نماید.

۲-۴درصورت لزوم،جهت کسب اطلاعات بیشتر درمورد بیمار، پیگیری های برون و درون سازمانی انجام می شود.

۲-۵مددکار اجتماعی بایستی پس از جمع آوری اطلاعات فرم هایی که به منظور ارزیابی وضعیت بیمار وجود دارد را تکمیل نموده و به عنوان مستندات در پرونده ی بیمار بایگانی کند.

۲-۶مدد کار اجتماعی برنامه ای جهت انجام حداقل پیگیری پس از ترخیص برای بیمارانی که به خدمت نیازمندند در نظر بگیرد. پیگیری ها از طریق تلفن و درصورت نیاز بازدید از منزل انجام می شود.

۳- تعیین معیارهای شناسایی مددجویان نیازمند به خدمات مددکاری

۳-۱مدد کار اجتماعی موظف است بخشی از معیارهای شناسایی مددجویان از طریق دستورالعمل های مشخص در قالب حمایت از بیماران نیازمند، بیماران مبتلا به سرطان، بیماران اعصاب و روان،بیماران خاص،سوختگی،مجهول الهویه و نوزاد رها شده که به واحدهای

مددکاری ابلاغ شده است را درچارچوب تعیین شده برای بیماران اقدام نماید و مددکاران اجتماعی موظفند در چارچوب تعیین شده نسبت به خدمت رسانی برای این بیماران اقدام نمایند.

۳- ۲مراجعین واحد مددکاری اجتماعی از طریق ارجاع درون بخشی (به صورت تلفنی یا ثبت در سامانه اطلاعاتی بیمارستان) و یا ارجاع از نهادها و موسسات دولتی و خصوصی فدر فرایند راند و تریاژ و یا به صورت خودمعرف شناسایی میشوند.

۳-۳مددکار اجتماعی موظف است با استفاده از فرم های پروتکل مددکاری اجتماعی که جهت ارزیابی وضعیت اجتماعی، اقتصادی بیماران مورد استفاده قرار می گیرند و با استناد به این فرم ها، شناسایی مددجویان نیازمند به خدمات مددکاری اجتماعی انجام می شود.

۴- نحوه اطلاع رسانی معیارهای شناسایی مددجویان نیازمند به خدمات مددکاری اجتماعی به بخشهای مختلف بیمارستان

۱-۴ مددکار اجتماعی موظف است فهرستی از گروهای هدف تهیه کرده و در اختیار مسئولین بخشها و مدیر پرستاری قرار دهد.

۲-۴ مددکار اجتماعی در راندهای روزانه، کمیته های بیمارستانی و جلسات آموزشی، فهرست این گروه ها را با کارکنان بالینی مرور می کند.

۴-۳مددکار اجتماعی در قالب مکاتبات اداری، کلیه پرسنل بیمارستان را از گروهای هدف و معیارهای نیازمندی (بـه صـورت کلـی) آگـاه می کند.

۵- نحوه هماهنگی بخشهای مختلف بیمارستان با مددکاری اجتماعی برای ارائه خدمات به مددجویان آسیب پــذیر اجتماعی با استفاده از سامانه اطلاعات بیمارستان

۱-۵ کلیه بخشهای بیمارستان جهت ارجاع بیمار نیازمند به خدمات مددکاری اجتماعی با ورود به پرونده بالینی بیمار در سامانه HIS همچنین از طریق تماس تلفنی و یا در فرآیند راند مراتب نیازمندی و شرح خدمت مورد نیاز را به مددکار اجتماعی بیمارستان اطلاع دهند.

۵-۲ مدد کار اجتماعی از طریق گزارش گیری از سامانه مورد نظر و بررسی پذیرش های جدید، گزارشهای مربوط به بیمار را دریافت نموده و جهت پیگیری های بیشتر بر بالین بیمار حاضر می شود.

۵-۳ لازم است مددکار اجتماعی فرم های ارزیابی تخصصی و مدیریت مورد را که از طریـق HIS بـه ایشـان معرفـی شـده انـد و یـا بـه روشهای مختلف شناسایی نموده است، تکمیل کرده و در پرونده بالینی بیمارثبت نماید.

9- شناسایی، اولویت بندی و برنامه ریزی نیازهای بومی و شایع بیماران در بیمارستان توسط واحد مددکاری احتماعی

۶-۱مددکار اجتماعی جهت شناسایی بیماریهای شایع و نیازهای بومی منطقه ی محل خدمت کلیه اطلاعات مربوط به دریافت کننـدگان خدمت را در فایل اکسل، جمع بندی کرده و آمار و اطلاعات استخراج شده را هرماه به معاونت درمان دانشگاه ارسال می نماید.

۶-۲ مددکار اجتماعی موظف است این نیازها (پیشگیری، درمانی، توانبخشی) را اولویت بندی کرده و بر اساس نـوع نیـاز و گـروه هـدف، برنامه ریزی های لازم را در جهت تصحیح فرآیندهای خدمت رسانی و افزایش حداکثری حمایت یابی های درون و برون سـازمانی انجـام دهد.

۶-۳ مددکار اجتماعی موظف است در راستای رفع نیازهای شناسایی شده از خدمات سایر سازمان های امدادی رفاهی و موسسات خیریه و مشارکت های مردمی نیز استفاده نماید.

۶-۴ مددکار اجتماعی موظف است بخشی از نیازهای شناسایی شده را از طریق سایر مراکز بهداشتی و درمانی و در قالب برنامه های پیشگیرانه خانه های بهداشت و از طریق مکاتبات اداری این نیازها را به مراکز مربوطه اطلاع رسانی کند.

۶-۵ لازم است مدد کار اجتماعی کلیه مستندات مربوط به پیگیـری هـا و مکاتبـات صـورت گرفتـه را بایگـانی نمـوده و در کمیتـه هـای بیمارستانی مطرح و مصوبات لازم را پیگیری نماید.

۷- نحوه هماهنگی با نهادها، سازمانها و موسسات مرتبط خارج از بیمارستان و استفاده مناسب از خدمات آنها بسرای حمایت از مددجویان

۱-۷ مدد کار اجتماعی موظف است بانک اطلاعاتی به روز که حاوی نام و مشخصات، وظایف و نوع خدمات ارائه ای توسط نهادها،
 سازمان ها، موسسات مرتبط با بیمارستان و مشخصات فرد پاسخگو با شماره تماس و آدرس در سازمان مورد نظر را تهیه کند.

۷-۲مددکار اجتماعی موظف است از دستورالعمل ها و شیوه کار سازمان های خیریه و حمایتی آگاهی کامل دارد و ازنحوه کار با آنها را اطلاع دارد.

۳-۷ در صورتی که برای ارئه خدمات بیشتر یا تکمیلی به ارجاع بـرون سـازمانی بیمـاران نیـاز باشـد، منـابع و موسسـات حمـایتی بـه گیرندگان خدمت معرفی می شود که به صورت شفاهی و مکتوب است

۴-۷ به منظور بهبودکیفیت ارائه ی خدمات به مراجعین نیازمند و استفاده حداکثری از منابع اجتماعی برگزاری جلسات کاری مشترک و با ارئه آمار و ارقام و بیان مشکلات احتمالی و برنامه ریزی در راستای اصلاح آن، می تواند هماهنگی های بـرون سـازمانی را تقویـت نماید.

۷-۵ مدد کار اجتماعی از طریق تماس تلفنی یا مصاحبه حضوری نسبت به پیگیری خدمات ارائه شده از سوی سازمان حمایتی مقصد اطمینان حاصل می کند و در صورت عدم خدمت رسانی مناسب، فرآیند ارجاع را اصلاح می نماید.

٨ - نحوه ارائه خدمات مددكاري اجتماعي به بيماران مجهول الهويه، بي خانمان و بدون همراه

۱-۸ مدد کار اجتماعی از طریق راند مدد کاری اجتماعی و یا ارجاع توسط مترون،سوپروایزر، سرپرستار، مسئول پذیرش یا پرسـتار تریـاژ اورژانس یا از طریق سامانه اطلاعاتی بیمارستان ازبیماران مجهول الهویه، بی خانمان و بدون همراه آگاه می شود.

۸-۲ مددکار اجتماعی در ارزیابی اولیه از طریق مصاحبه با بیمار، مشاهده وضعیت،مطالعه پرونده بالینی و کسب اطلاع از پزشک و تیم درمان انجام می دهد.

۸-۳ طی ۲۴ ساعت اولیه از حضور فرد مجهول الهویه، مددکار اجتماعی از طریق واحد انتظامات بیمارستان مراتب را به نیروی انتظامی (پلیس ۱۱۰) اطلاع رسانی کرده تا دربیمارستان حضور یافته و صورتجلسه لازم را تنظیم نماید و اقدامات لازم در خصوص شناسایی فرد مجهول الهویه یا نوزاد رها شده از طریق اداره آگاهی و دادسرا انجام گیرد.

۸-۴ مددکار اجتماعی از طریق مکاتبه مستقیم با مقام قضایی نسبت به کسب مجوز های لازم اقدام نماید.

۸-۵ در مورد نوزادان رها شده و افراد مجهول الهویه ی تحت پوشش بهزیستی، مددکار اجتماعی نسبت به پیگیری بیمه درمانی بیمـار از طریق هماهنگی با بهزیستی و نمایندگان بیمه در بیمارستان اقدام می نماید.

۸-۶ در مورد نوزادان رها شده که مجهول الهویه محسوب می شوند، لازم است به اورژانس اجتماعی و شیر خوارگاه اطلاع داده شود و حکم قضایی در مورد سرنوشت نوزاد توسط اورژانس اجتماعی اخذ شود.

۸-۷ در مورد بیماران بی خانمان، مددکار اجتماعی جهت ترخیص ایمن و مراقبت های درمانی پس از ترخیص هماهنگی های لازم را با بهزیستی و سایر سازمان های مربوطه انجام می دهد.

۸-۸ در مورد بیماران بدون همراه، مددکار اجتماعی نسبت به شناسایی همراهان بیمار اقدامات مقتضی را انجام می دهد.

9- نحوه و محدوده حمایتهای مالی از مددجویان نیازمند

۹-۱ مددکار اجتماعی موظف است کلیه حمایت های مالی از بیماران نیازمند پیرو دستورالعمل های ابلاغی وزارت بهداشت و درمان باشد و شامل بیماران نیازمند، خاص، سرطانی، سوختگی، بیماران اعصاب و روان و بیماران با نیازهای ویژه است.

9-۲ مدد کار اجتماعی موظف است جهت مساعدت در هزینه های درمانی وضعیت اجتماعی و اقتصادی بیمار را بررسی و گزارش آن را در فرم مدیریت مورد ثبت نماید. در صورت لزوم فرم های ارزیابی تخصصی و ارزیابی روانی اجتماعی نیز برای بیماران تکمیل می گردد. 9-۳ مدد کار اجتماعی می تواند بیماران نیازمند را از محل منابع مالی جمع آوری شده از خیرین و مشارکت های مردمی نیز مورد حمایت قرار دهد. همچنین هزینه های لازم جهت صدور بیمه ی درمانی برای بیمارانی که فاقد بیمه هستند نیز از محل همین اعتبارات تامین شود.

۹-۴ لازم است مددکار اجتماعی در تهیه ی فهرست اقلام و وسایلی که بیماران به آن نیاز دارند با واحد های مربوطه همکاری نماید. ۹-۵ در خصوص جذب و حمایت خیرین برای تامین هزینه های مددجویان، بیمارستان طی برنامه ای مشخص با همکاری واحد مددکاری شناسایی بیماران دارای ناتوانی های جسمی و اختلالات روانی، کودکان بی سرپرست و بد سرپرست را انجام داده و پس از ترخیص، روند درمانی / تشخیصی /توانبخشی را از طریق تلفنی / حضوری در خصوص مصرف دارو و ویزیت پزشکی و سایر نیازمندی های مددجویان را پیگیری می نماید.

10- نحوه ارزیابی عملکرد مددکار اجتماعی و بازنگری مستمر روشها به منظور بهبود مستمر خدمات مددکار اجتماعی

- ۱-۱۰ عملکرد واحد مددکاری به صورت مستقیم و از طریق عملکرد روزانه این واحد که از طریق فرم های مربوطه و یا سامانه اطلاعات الکترونیک ثبت و نگهداری می شود قابل ارزیابی است. مددکار اجتماعی موظف است هر روز راند بخش را انجام داده و فرم های ارزیابی تخصصی را برای بیماران نیازمند به خدمات حرفه ای تکمیل نمایدو در پرونده ی بالینی بایگانی نماید، رویت فرم های مصوب تکمیل شده و گزارش گیری از سامانه اطلاعاتی بیمارستان در ارزیابی واحد مددکاری مورد توجه قرار گیرد.
- ۲-۱۰ در ارزیابی مددکاران اجتماعی باید به توانمندی های فردی و حرفه ای، ارتباطات و تعاملات درون و برون سازمانی، قابلیت های اجتماعی و خلاقیت و علاقه مندی به حرفه توجه نمود.
- ۰۱-۳ مقایسه روند کار واحد مددکاری اجتماعی و میزان دستیابی به اهداف سازمانی، رضایتمندی بخش ها، تنظیم خط مشی ها و روش های کاری منطبق بر آن، نمره ی ارزشیابی سالیانه و نمره ی کیفی واحد مددکاری اجتماعی و فرم رضایت سنجی شکایت نیـز از جمله آیتم هایی است که در روند ارزیابی انجام می شود.
- ۴-۱۰ میزان مشارکت و حضور مددکار اجتماعی در کمیته های بیمارستانی، عملکرد مددکار در جذب خیرین و آورده های اقتصادی، برگزاری دوره ها و نشست های تخصصی، انعقاد تفاهم مشترک درون و برون سازمانی، ارائه گزارش های تحلیلی به صورت دوره ای، میزان همکاری در تیم درمان، توانایی و قابلیت های مددکاری اجتماعی در انتقال دانش و تجارب حرفه ای به سایر همکاران و مشارکت در آموزش های حرفه ای هم باید در ارزیابی واحد های مددکاری اجتماعی مد نظر است.

منابع/ مراجع: بسته آموزشی پیاده سازی استانداردهای اعتباربخشی سنجه مدیریت و برنامه ریزی خدمات مددکاری اجتماعی، تجربیات بیمارستان

سمت	نام و نام خانوادگی	عنوان
مسئول مددکاری	دكتر عباس صادقى	تهیه کننده
مدير بيمارستان	دكتر عباسعلى معظمي	تاييدكننده
رياست بيمارستان	دكتر حسن حقانى نژاد	تصويب كننده